

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

BEFORE ਡੀ. ਫਲਸੈਂ, ਸੀ.ਜੇ.

ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਪੇਸ਼ਾਵਰੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਬਲਵੰਤ ਰਾਏ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 215.

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਐੱਸ. 9—ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਕੀ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੈ—ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ (1956 ਦਾ I) — ਐੱਸ. 543—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਫੇਸੈਂਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1913 (ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦਾ S. 543) ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ। ਕਿ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਨਾਲ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ। ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਲਤ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਫੇਸੈਂਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਜੋ ਇਸ ਉਪਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਆਦਿਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 24 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਦੀਵਾਨੀ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਸੂਟ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ

ਰੂਪ ਚੰਦ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਮਨਚੰਦਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ, ਸੀ.ਜੇ.-ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਰਾਖਾ

ਮਾਈ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (ਪੀ.) ਲਿਮਟਿਡ, 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 15 ਜਨਵਰੀ, 1939 ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਮੁਨੀ ਲਾਈ ਪੇਸ਼ਾਵਰੀਆ ਅਤੇ ਜੈਨ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਮੋਗਾ, ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਕ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਕਈ ਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਕੰਮ ਕੀਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 12 ਫਰਵਰੀ, 1946 ਨੂੰ ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਆਚਰਣ ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਰਾਏ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜੂਨ, 1960 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 10 ਜਾਂ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਸਰਪਲੱਸ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਪੰਜ ਨੂੰ ਵਾਲੰਟਰੀ

-3-

ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ।

ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਕਿ ਆਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਕੋ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 647 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 208 ਅਤੇ 208A, 208B, 208C, 208D ਅਤੇ 208E ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 210 ਤੋਂ 220 ਦੇਵਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਗ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 216 ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਲ ਹਨ। .

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ

ਉਪਾਅ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ

-4-

ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਲਈ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸੰਦੇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਫੈਸੈਂਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਅਫਸਰਾਂ ਜਾਂ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਨਾਲ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ- - *feasance*. ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ। ਵੇਲਵਰਹੈਂਪਸਨ ਨਿਊ ਵਾਟਰਵਰਕਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹਾਉਕਸਫੇਰਡ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਲਸ ਜੇ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਇੱਥੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਵੱਖ ਉਪਾਅ

-5-

ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਰੂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ਉੱਥੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਪਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਉੱਥੇ, ਪਾਰਟੀ ਸਿਰਫ ਸਾਂਝੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਤੀਜਾ ਹੈਵਰਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ..... ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਉਪਾਅ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੇਰਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਥੇ, ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 235 ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ "ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕ ਜੇ ਇਸ ਉਪਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Attul Pali
Translator

